

חוקרת הדרכה

לשבת עולה

בהוצאת מחלקת הדרכה

תנועת אריאל

תשע"ג

דבר מחלקת הדרכה

מדריך יקר,

'בטח קרה לך פעם ששאלת את עצמך-מה החידוש של תנועת אריאל בעם ישראל? מה ההבדל בנינו לבין תנועות אחרות? מה החזון שאנו פועלים לאורו? איזה דגל אנו נושאים ושואפים לרומם במציאות?'

הנקודה שהרבה פעמים החניכים שלנו עצמם לא כל כך מבינים מה הערכים ומה הדרך של תנועת אריאל. לכן כבר מספר שנים אנחנו מקדמים את פרשת קדושים כשבת תנועה. שבת בה אנחנו מבררים מה הדרך והאידיאולוגיה שלנו.

בחרנו בשבת פרשת קדושים - פרשה שמלמדת אותנו מה הדרך להגיע לקדושה. בתחילת הפרשה באמצעיתה ובסופה מופיע הציווי לאדם להתקדש. וזו בעצם כל מטרתה של תנועתנו להוסיף קדושה בעם ישראל ובעולם כולו.

בחוברת רעיונות להפיכת השבת לדבר חוויתי מהנה בד בבד עם בירור ולימוד של דרכה של התנועה. הצעות לפעולות לחב"א ולחב"ב. דף לימוד סניפי. ומאמר מדהים של הרב חנן פורת זצ"ל

שנזכה להוסיף קדושה בעצמינו בקרב חניכינו והעולם כולו
חזקו ואמצו!

בציפייה לבניין אריאל!
מחלקת הדרכה
תחום בנים

שבתנועה פרשת קדושים

הרעיון: לעשות תחרות מאתגרת בין הסניפים בארץ על שבתנועה מדוגמת. התחרות תהיה דרך אתר התנועה.

הקריטריונים לשבת :

1. אורח השבת/ שליח- אישיות מקורית שתעביר לחניכים הפעלה מסוימת בשבת. (פעולת חב"ב, מפקד, עונג שבת, פעולה סניפית).
2. מפקד מקורי- העברת המפקד צריכה להיות בצורה מקורית.
3. תחרות בין השבטים- בנושא הקשור לתנועה.
4. תמונה סניפית (במוצ"ש!!)
5. פרסום מקורי- לצלם ולשלוח את הפירסומים שעשו לכבוד השבת.
6. מתנה לתנועה- כל סניף צריך לחשוב על מתנה מקורית לתנועת אריאל, לצלם את ההסבר ואת המתנה ולשלוח.
7. פעולת חב"ב- דיון על נקודות בתנועה, במוצ"ש לשלוח מסקנות והצעות מהדיון.
8. ארגון לימוד של אבות ובנים על משמעות התורה.
9. להעביר פעולה סניפית או שבטית/הצגה/ משחק שיועבר לחבריה א' על ערכי התנועה. (תורת חיים בעז)
10. שבת אירוח בין סניפים

הדברים נכתבו ע"י הרב חנן פורת זצ"ל בעלון "מעט מן האור" פ' קדושים תשס"ה, והאמירה הנוקבת שיוצאת מהם נוגעת בנו ובמשנתנו שזועקת:

תורת חיים בעז! = ללא היתרים דחוקים...

היש 'נבל ברשות התורה'?

פרשת 'קדושים' שנאמרה בהקהל לכל עדת בני ישראל, נפתחת בהצהרה חגיגית: "קדושים תהיו כי קדוש אני ה' א-לוהיכם" (י"ט, ב). אך מה פשר צו נשגב זה? והאם יש בו תביעה מעשית מעבר לקריאה לעלות במעלות הקדושה? רש"י בפירושו לתורה מבאר, עפ"י ויקרא רבה (כ"ד, ו): "קדושים תהיו" – הוּן פְּרוּשִׁים מן העריות ומן העבירה, שכל מקום שאתה מוצא גדר ערווה אתה מוצא קדושה..."

במבט ראשון נראים דברי רש"י כמצמצמים את מושג הקדושה. וכי תמצית הקדושה הינה רק ב'סור מרע' ובפרישה מן העריות ומן העבירה? האין בצו ל'קדושים תהיו' תביעה ל'עשה טוב' – הבא לידי ביטוי בדבקות בה' יתברך? ואכן בסוף פרשת קדושים חוזרת התורה על תביעה זו והפעם בלשון שונה: "והייתם לִי קדושים כי קדוש אני ה' א-לוהיכם ואבדיל אתכם מן העמים להיות לִי" (כ', כו). המילה המודגשת – "לִי", מלה בברור שהקדושה משמעותה התייחדות לה' ודבקות בו, כדרך שמקדש החתן את הכלה ואומר לה: "הרי את מקודשת לִי".

כיצד האיש מקדש?

אך באמת דווקא מעשה הקידושין בין איש לאשה, בכוחו להאיר את עינינו להבין לעומק את המושג 'קדושים תהיו'. בפתח מסכת קידושין (ב' ע"ב) תוהה הגמרא מדוע בחרו חכמים בלשון "קידושין" ומבארת: "משום דאסר לה אכולי עלמא (על כל העולם) – כהקדש (האסור בהנאה). לכאורה פירוש זה, לפיו הקידושין משמעותם – הטלת איסור על אחרים, אינה מתיישבת עם הלשון "הרי את מקודשת לִי"? בנקודה זו חשים התוספות על אתר ומבארים: "והרי את מקודשת לִי" – כלומר להיות מקודשת (ואסורה) לעולם ובשבילי (בגללי). ומוסיפים התוספות: "ופשטא דמלתא: מקודשת לי – מיוחדת ומזומנת לי. ומיהו (אבל) אם היה אומר: טלית זו מקודשת לי, אין נראה שיועיל (לקנין), דגבי אשה, במה שמתייחדת להיות לו, היא נאסרת לכל העולם. אבל בככר (כסף או לחם) ובטלית, לא שייך למימר הכי". דברי התוספות – אעפ"י שנאמרו בסגנון של פלפול הלכתי – נוקבים ויורדים עד תהום, ומגשרים על הפער שבין הפשט והדרש. קידושי האשה – משמעותם ללא ספק – ייחודה להיות לבעלה, אך בניגוד לקניין חפצים כטלית וככר, שיכול בעליהם לתת לשימוש אחרים, הרי האשה מיוחדת לבעלה בלבד ואסורה לאחרים, ועצם האיסור 'כהקדש' מברר ומגדיר את עומק הקשר בינה לבין בעלה.

דברים אלה מאירים לעמקם את מערכת היחסים שבין כנסת ישראל לריבונו של עולם.

אכן עיקר הציווי 'קדושים תהיו' – משמעותו היו מיוחדים לי ודבוקים בי, אלא שייחוד זה בא לידי ביטוי בהיותכם נבדלים מן העמים: 'ואבדיל אתכם מן העמים להיות לי', ובמעשיכם הנבדלים מכל העמים – בראש וראשונה בתחום הצניעות והטהרה, ולפיכך 'קדושים תהיו' – בהיותכם פרושים מעבירות ועריות למען תהיו ראויים ל:

ברם הרמב"ן בפירושו לתורה חושף נדבך נוסף בנושא הפרישות, וכה דבריו:

"ולפי דעתי אין הפרישות לפרוש מן העריות כדברי הרב (רש"י), אבל הפרישות היא המזכרת בכל מקום בתלמוד שבעליה נקראים פרושים.

והענין: כי התורה הזכירה בעריות ובמאכלות אסורים, והתירה הביאה עם אשתו ואכילת הבשר והיין. אם כן ימצא בעל התאוה מקום להיות שטוף בזימת אשתו או נשיו הרבות, ולהיות בסובאי יין, בזוללי בשר למו'

(עפ"י משלי כ"ג, כ), וידבר כרצונו בכל הנבלות (גסויות) – שלא הזכיר איסור זה התורה, והנה יהיה נבל ברשות התורה.

לפיכך בא הכתוב אחרי שפירט האסורים שאסר אותם לגמרי, וצווה בדבר כללי, שנהיה פרושים מן המותרות, וימעט במשגל...

ויקדש עצמו מן היין – במעוטו... וגם ישמור פיו ולשונו מהתגאל בריבוי האכילה הגסה ומן הדיבור הנמאס – ויקדש עצמו בזה עד שיגיע לפרישות...

וטעם הכתוב "קדושים תהיו כי קדוש אני" לומר שאנו נזכה לדבקה בו בהיותנו קדושים ופרושים...

מה שלמדנו ד"ר עציון

כדי להבהיר ולחדד את דברי הרמב"ן אשתף אתכם בזיכרון יקר מתקופת לימודי בישיבת מרכז הרב לפני כארבעים שנה.

בשולי הלימודים בישיבה, השתתפתי בשיעורים במסגרת המכון להוראת מורים שהתקיים אחת לשבוע במוסד קוק.

באחד הימים, הזדמן למכון, ד"ר עציון הלוי, שכונה "זקן המורים של החינוך הדתי" ונתבקש לשאת דברים.

כתלמידי מרכז הרב, התייחסנו להופעתו של ד"ר עציון בביטול מה, ותהינו מה יש לזקן מופלג זה, האמון על שיטת החינוך הדתי הישן של ה'מזרחי' לחדש לנו.

והנה פתח ד"ר עציון בפרשת קדושים שחלה באותם ימים וקרא את דברי הרמב"ן על 'קדושים תהיו'.

לאחר שסיים, הניח את החומש ושאל אותנו:

"ובכן לדעת הרמב"ן – יש או אין 'נבל ברשות התורה'?"

לרגע נשתררה דממה בכתה, ואחד מבחירי התלמידים אמר בהיסוס: "נדמה לי שהרמב"ן עצמו הוא זה שטבע ביטוי זה ואין לו מקור בדברי חז"ל".

"אכן כנים דברייך" – אמר ד"ר עציון אך אין בהם תשובה לשאלתי "האם יש או אין נבל ברשות התורה?"

משלא ענינו, הישיר אלינו ד"ר עציון מבט ואמר: העולם נוהג לומר שיש נבל ברשות התורה, וביטוי זה שמקורו ברמב"ן הפך לניב

עממי מפורסם. אבל האמת היא שמה שאומר הרמב"ן זהו היפוכו של דבר!

לדעת הרמב"ן לא יכול להיות נבל ברשות התורה, ומי שנוהג בדרך נבלה וגסות רוח, גם אם נדמה לו שהוא 'מכוסה' מבחינה

פורמלית, הרי הוא עובר על הצו 'קדושים תהיו' – ואין בתורה כל היתר לכך.

כך – לנגד עינינו המשתאות – סיים ד"ר עציון את שיעורו הקצר, וחתם במילים שלא אשכח לעולם:

"זכרו זאת כל חייכם – בחורים צעירים

אין נבל ברשות התורה

ועל כן 'קדושים תהיו' – ואל תחפשו היתרים!

חנן פורת

מדרשיר – חנן פורת

"קדושים תהיו כי קדוש

אני ה' א-לוהיכם"

ישאלוני רעיוני, וסוד לבי ומשאלו,
הגות דברי תחנוני, בזמרת א-ל ומהללו,
ולא אתן שנת לעיני, חצות לילה בגללו,
לחזות בנעם ה', ולבקר בהיכלו.

הקיצותי ואחשב, מי הוא אשר הקיצני,
והנה קדוש יושב, תהלות האיציני,
ונתן באוני קשב, וחזקני ואמצני,
וכל-עוד רוחי בי השב, אברד את ה' אשר
יעצני,
הצור אשר הנשמה לו, והגויה מפעלו,
לחזות בנעם ה', ולבקר בהיכלו.

דום ליל והכבד, והאחר שחר מבוא,
עד ירצה עבד, בתחנוניו אל-רב,
וישפך דם לב וכבד, ויאירו עיני לבו,
ויתיחד העובד, עם המלך במסבו,
וישיר וישא משלו, לשם דגלו ומהללו,
לחזות בנעם ה', ולבקר בהיכלו.

הנה עבד עבדים, לפני מלך מלכים,
עומד וידיו כבדים, ודמעיו נהלכים,
וכל-יצוריו לך מודים, בעוד חיי נמשכים
וכל-אבריו לך קודים, ומשתחיים
ומברכים,
סלח לרע מעללו, אשר כחול משקלו,
לחזות בנעם ה', ולבקר בהיכלו.

"וטעם הכתוב לומר שאנחנו נזכה

לדבקה בו – בהיותנו קדושים" (הרמב"ן)

"וזה כדי שידמו ליוצרם כפי האפשר

כמו שהייתה הכוונה בבריאת האדם

באמרו נעשה אדם בצלמנו כדמותנו" (ספורנו)

דומה שאין שיר המבטא את הצימאון לא-ל חי

ואת התשוקה להתייחדות "העובד עם המלך

במסבו"

יותר מאשר שירו של ר' יהודה הלוי

"ישאלוני רעיוני" – אשר מרבית בתיו מובאים בזה.

שיר זה היה חביב במיוחד על הראי"ה

ולפי עדות בנו הרצי"ה היה הרב נוהג לשוררו,

בחצות לילה בשמחת בית השואבה,

"בהשתפכות הנפש ובהתלהבות נוראה".

שבת קדושים - דף לימוד 'אבות ובנים'

פרשתנו מתחילה בציווי של קדושה: "וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר. דַּבֵּר אֶל כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם קְדוֹשִׁים תִּהְיוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי ה' א-לוהיכם"

שאלה לדיון - הציווי הזה הוא קצת מעורפל מהי בכלל קדושה ובאילו מעשים עושים את האדם קדוש?

רש"י מבאר: "קדושים תהיו" – הוו פרושים מן העריות ומן העבירה, שכל מקום שאתה מוצא גדר ערווה אתה מוצא קדושה..."

כלומר לפי רש"י קדושה משמעה – הבדלה, הפרשה - והתנאי ההכרחי בכדי ליצור קדושה הוא - שהיא תהיה בסביבה צנועה. מקום אשר שם סייג בענייני צניעות.

אך עדיין אנו לא יודעים מהם המעשים שראוי לעשות בכדי להיות קדוש? בספר שבעים פנים לתורה של שמחה רז, מובא פירוש יפה:

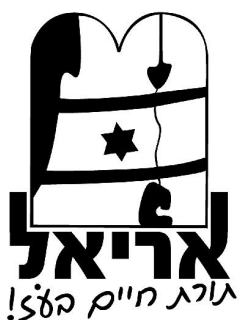
בפרשתנו מופיעים שלוש פעמים ציוויים על קדושה: בתחילת הפרשה: "קדושים תהיו כי קדוש אני" במרכז הפרשה "והתקדשתם והייתם קדושים" (ויקרא כ', ז') ובסוף הפרשה "והייתם קדושים כי קדוש אני ה' ואבדיל אתכם מן העמים להיות לי" (כ', כו'), בא הדבר ללמדנו כי כל העניינים הנזכרים בפרשה הם עניינים של קדושה. אם כן מה נותר לנו לברר מהם העניינים שבהם עוסקת פרשתנו .

משימה - עיינו ברשימת הפסוקים שלהלן (שהם רק חלק מ-50 מצוות עשה ולא

תעשה שמופיעות בפרשתנו) ונסו לראות האם לדעתכם יש קשר בין כל הציוויים?

"איש אמו ואביו תיראו ואת שבתתי תשמרו אני ה' א-לוהיכם. אל תפנו אל האלילים ואלהי מסכה לא תעשו לכם אני ה' א-לוהיכם. וכי תזבחו זבח שלמים לה' לרצונכם תזבחהו. ביום זבחכם יאכל וממחרת והנותר עד יום השלישי באש ישרף ובקצרכם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שדך לקצר ולקט קצירך לא תלקט. וכרמך לא תעולל ופרט כרמך לא תלקט לעני ולגר תעזב אתם אני ה' א-לוהיכם. לא תגנבו ולא תכחשו ולא תשקרו איש בעמיתו. ולא תשבועו בשמי לשקר וחללת את שם אלהיך אני יהוה. לא תעשיק את רעך ולא תגזל.... לא תקלל חרש ולפני עור לא תתן מכשל ונראת ממלהיך אני יהוה.... לא תלך רכיל בעמיתך לא תעמד על דם רעך אני יהוה. לא תשנא את אחיך בלבבך הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא. לא תקם ולא תטר את בני עמך ואהבת לרעך כמוך אני יהוה"

מבאר שמחה רז - "בא הדבר ללמדנו כי כל העניינים הנזכרים בפרשה הם עניינים של קדושה, ובהקיפם את כל תחומי החיים: בין אדם להוריו, בין אדם לבוראו, בין אדם לחברו, בין ישראל לארצו, בין אדם לגופו ולרוחו, בין איש לאשה, בין טומאה לטהרה - כלומר הקדושה שייכת בכל תחומי החיים"

העמקה לכיתות הגבוהות - הרמב"ן על הפסוק

"קדושים תהיו - ... והענין כי התורה הזהירה בעריות ובמאכלים האסורים והתירה הביאה איש באשתו ואכילת הבשר והיין א"כ ימצא בעל התאווה מקום להיות שטוף בזמת אשתו או נשיו הרבות ולהיות בסובאי יין בזוללי בשר למו וידבר כרצונו בכל הנבלות שלא הזכר איסור זה בתורה. והנה יהיה נבל ברשות התורה. לפיכך בא הכתוב אחרי שפרט האיסורים שאסר אותם לגמרי וצוה בדבר כללי שנהיה פרושים מן המותרות ימעט במשגל... ויקדש עצמו מן היין במיעוטו... וכן יפריש עצמו מן הטומאה... וגם ישמור פיו ולשונו מהתגאל ברבוי האכילה הגסה ומן הדבור הנמאס כענין שהזכיר הכתוב (ישעיהו ט טז) וכל פה דובר נבלה ויקדש עצמו בזה עד שיגיע לפרישות. כמה שאמרו על רבי חייא שלא שח שיחה בטלה מימיו באלו"

הרמב"ן בפירושו לתורה חושף נדבך נוסף ומסביר:

שאדם קדוש זה אדם שעושה מעבר. אדם ששואל את עצמו כיצד הוא יכול לדבוק בה' ולעשות את רצונו בצורה הטובה ביותר. אדם ששומר ומקיים את התורה ככתבה וכלשונה בלי לחפש כל מיני קולות והיתרים.

נסיים בסיפור קטן שסיפר הרב חנן פורת זצ"ל על פירוש הרמב"ן הזה:

"בשולי הלימודים בשיבה (לפני כארבעים שנה), השתתפתי בשיעורים במסגרת המכון להוראת מורים שהתקיים אחת לשבוע במוסד הרב קוק. באחד הימים, הזדמן למכון, ד"ר עציון הלוי, שכונה "זקן המורים של החינוך הדתי" והתבקש לשאת דברים. כתלמידי מרכז הרב, התייחסנו להופעתו של ד"ר עציון בביטול מה, ותהינו מה יש לזקן מופלג זה, האמון על שיטת החינוך הדתי הישן של ה'מזרחי' לחדש לנו.

והנה פתח ד"ר עציון בפרשת קדושים שחלה באותם ימים וקרא את דברי הרמב"ן על 'קדושים תהיו'. לאחר שסיים, הניח את החומש ושאל אותנו: "ובכן לדעת הרמב"ן - יש או אין נבל ברשות התורה? לרגע נשתררה דממה בכתה, ואחד מבחירי התלמידים אמר בהיסוס: "נדמה לי שהרמב"ן עצמו הוא זה שטבע ביטוי זה ואין לו מקור בדברי חז"ל". "אכן כנים דבריך" - אמר ד"ר עציון אך אין בהם תשובה לשאלתי "האם יש או אין נבל ברשות התורה?" משלא ענינו, הישיר אלינו ד"ר עציון מבט ואמר: העולם נוהג לומר שיש נבל ברשות התורה, וביטוי זה שמקורו ברמב"ן הפך לניב עממי מפורסם. אבל האמת היא שמה שאומר הרמב"ן זהו היפוכו של דבר! לדעת הרמב"ן לא יכול להיות נבל ברשות התורה, ומי שנוהג בדרך נבלה וגסות רוח, גם אם נדמה לו שהוא 'מכוסה' מבחינה פורמלית, הרי הוא עובר על הצו 'קדושים תהיו' - ואין בתורה כל היתר לכך.

כך - לנגד עינינו המשתאות - סיים ד"ר עציון את שיעורו הקצר, וחתם במילים שלא אשכח לעולם: "זכרו זאת כל חייכם - בחורים צעירים. אין נבל ברשות התורה ועל כן 'קדושים תהיו' - ואל תחפשו היתרים!"

וכך גם אנו מאמינים ומחנכים בתנועה: התנועה חרתה על דגלה את הסיסמה "תורת חיים בעוז" שבה בעצם אנו אומרים שהשאיפה שלנו לחיות על פי התורה בכל תחום, כי התורה שלנו היא תורת חיים, תורה שמשפיעה ומכוונת לכל תחומי החיים. ואותה אנו מקיימים בעוז. תורה שמתגלה בכל כוח מכוחות החיים ובכל הכוח!!! בגאון בגאווה ובשמחה גדולה על הזכות להיות עובדי ה'.

בציפייה לבניין אריאל

שבת שלום!!!

פעולה לחבריא א'

מטרת הפעולה: **בין עם החניכים שהתורה נכנסת לנו בכל החיים**

והיא כמו ספר הוראות איך להתנהג ומתי.

מהלך הפעולה:

שלב א' - מחפשים מטמון

לפני הפעולה נטמין היטב, במקום נסתר, קופסה – בתוכה נשים ממתק או חטיף, ועליה נכתוב: "מטמון".
נספר לחניכים כי החבנו מטמון – עליהם למצוא אותו. לא ניתן להם כל עזרה או הכוונה. יש להניח כי החניכים לא יצליחו למצוא את המטמון ויבקשו רמזים או כיוונים. בשלב ראשון ניתן להם הנחייה כללית, למשל: אל תחפשו אותו במקום גבוה (בהתחשב, כמובן, במקום שבו אכן החבאתנו אותו). אם ההדרכה הזו לא תסייע להם למצוא את המטמון והם יבקשו הדרכה נוספת, נתן הדרכה מדויקת יותר: חפשו בחלק זה של החדר. וכך הלאה, עד שיימצא המטמון.

לאחר שהחניכים יסיימו ליהנות מפרי עמלם – הממתק שמצאו, נשאל:

מה היה קורה אילו המדריך לא היה נותן לנו הדרכות והכוונות כיצד למצוא את האוצר?

יש להניח כי הוא היה ממשיך להישאר במקום המסתור, מוטל כאבן שאין לה הפכין.

שלב ב' - סיפור

הרגע הגדול בחיים

ג'ון וג'ים עמדו נרגשים לבושים בחליפות החלל הצחורות. הם הביטו זה בעיניי זה מבעד לזוגית הקסדה מבט ממושך של שותפים למסע.

יום מיוחד היום. יום לו ציפו שנים. היום יעלו שניהם על החללית "אודם 3" וימריאו אל על.

בני משפחותיהם הביטו בהם - אמ, אב, אישה, ילדים. כל אחד ניסה לחרות בזיכרוננו את דמות אהובו, מתי שוב יפגשו?

טכנאיי מעבורת החלל סיימו את ההכנות האחרונות, בדקו את המנוע, שימנו את החיבורים ובחנו כל פרט ופרט במקומו. היום הם סיימו את תפקידם. לאחר מחקרים ארוכים של שנים, תצפיות על החלל, ניסויים רבים וגם כישלונות, והתוצר - מוכן ומזומן. הם שטפו את ידיהם משמן המכונות ולחצו את ידיהם של ג'ון וג'ים. הם מביטים שוב בבני משפחותיהם, ידידיהם ומכריהם, מנפנים לשלום מול מצלמות הוידאו של עיתונאי העולם ויוצאים לשליחות המסתורית ביותר - חקר החלל. הם מפנים את גבם ונכנסים פנימה, דלתות ננעלות, טיל השיגור כבר מוכן עוד דקות נותרו. ידיים מונפות לשלום, דמעות נוצצות בעיניים... אפשר ממש לשמוע את הלבבות הדופקים ברטט ולפתע פיצוץ אדיר חותך את הדממה כסכין והחללית נוסקת מעלה ותוך שניות ספורות הופכת לנקודה זעירה ההולכת ונעלמת.

הקהל מתחיל להתפזר, ושם למעלה ג'ון וג'ים מתחילים להתאושש מההלם הראשון. שניהם נצמדים לחלונות החללית ומנסים לעכל את סביבתם החדשה, חלקי עפר מעופפות באוויר גדולות וקטנות, כוכבים נראים קרובים מהרגיל. ג'ים הנווט מתבונן במפת השמיים התלויה מעל מערכת ההובלה של החללית, לפניו לוח ענק של כפתורים, חוטי חשמל וצג שמראה קווים עולים ויורדים כגלים.

לפתע... נשמעת אזעקה עולה ויורדת, אורות אדומים נדלקים ומהבהבים, החללית עוצרת במקומה ולא זזה. מה קרה? ג'ון

וג'ים מביטים זה בזה בבהלה - מה קרה? תקלה? מה עושים? אך לאף אחד מהם אין מושג מה לעשות. ג'ון וג'ים מחפשים בקדחתנות אחר ספר הוראות, בכל מקום אפשרי, אך לשווא...

נשאל את החניכים:

- מה, לדעתם, חשים כעת ג'ים וג'ון?

מה הם יכולים לעשות?

מה היה חסר בתהליך השיגור?

יש להניח כי ג'ון וג'ים חשים חוסר אונים... אין הם יכולים לטפל

בכלי כה מורכב ומשוכלל ללא הבנה כיצד הוא פעול ועובד. בתהליך

השיגור חייב היה להיות ספר ההוראות!

שלב ג' - דיון

* נשאל את החניכים מה התפקיד של התורה?

נסכם: התורה היא ספר ההוראות שרשב"ע שברא את העולם כתב על מנת להדריך אותנו איך להתנהג בחיים שלנו. והיא מורה לנו את הדרך האמיתית שבה האדם צריך לחיות.

פעילות

המדריך יניח בכל פעם חפץ אחר במרכז המעגל החניכים יצטרכו, כל אחד בתורו, להגיד איך אפשר להשתמש בחפץ לחיי קדושה.

דוגמה: בקבוק מים

-אתן לחבר לשתות לפניי.

-אברך לפני שאשתה .

-אקח אותו אתי לטיול, "ונשמרתם לנפשותיכם"

דוגמה נוספת: פלאפון

-בעת מצוקה יכול להציל חיים

-אפשר להגיד דבר תורה למישהו רחוק שאינו מצוי ליד ספר.

-אקח אותו איתי לטיול "ונשמרתם לנפשותיכם ."

-אפשר לעזור מרחוק לחבר, לשמוע צרותיו.

אפשרות משלימה לשכבת הגיל הבינונית (ו' - ז') – להקריא חלק מהדוגמאות שמובאות כאן ולדון עם החניכים מה צריך לעשות במציאויות האלו.

דוגמאות –

מצד אחד אני רוצה לשמור על ארץ ישראל. מצד שני האם אני ארים יד/אפצע/אהרוג את אחי שבא לגרש אותי מהבית שלי? אישה מכובדת מושיטה לי יד ללחיצה. מצד אחד אני לא רוצה לגעת באישה שהיא אינה אשתי או קרובתי- מצד שני אני חושש לפגוע בה?

הייתי באירוע חברתי ומישהו ממש פגע בי והעליב אותי - מצד אחד אני רוצה לשתף חבר שפגעו בי – מצד שני אני חושש שזה יגרור ללשון הרע.

חבר פגע בי ואני רוצה להחזיר לו. האם מותר לי להרביץ לו? לקלל אותו? להעליב אותו?

אני רוצה לפתוח חנות כלשהיא ליד חנות אחרת שמוכרת את אותה סחורה בדיוק. מצד אחד אני צריך להביא משכורות לבית – מצד שני אני חושש לפגוע בפרנסה של החבר שלי.

מצד אחד אני רוצה להגן על העם שלי במלחמה ולהכות באויב. מצד שני יש חשש שאני אפגע בחפים מפשע אצל האויב. שלב ד'-סיכום

נגיע למסקנה עם החניכים ש"תורת חיים בעז" זה לחיות את התורה יחד עם החיים.

התורה היא דרך החיים שלנו היא מלווה אותנו בכל מקום והיא נכנסת לנו בכל תחומי החיים!

- איך אני יתלבש?

- לאן אני ילך?

- איך אני ידבר?

- מה אני יעשה?

התורה לא אוסרת עלינו ליהנות ולשמוח. אלא מלמדת אותנו איך ליהנות באמת. ואיך לשמוח באמת. היא

כמו ספר חוקים שנותן לנו את הכללים לחיים טובים יותר.

בלי התורה זה לא יהיה חיים!

פעולה לחבריא ב'

משחק קצר – נגיד לכל הקבוצה לעמוד ליצור מעגל גדול ושכל אחד יניח את המרפק שלו על הכתף של החבר שלו.
המנחה עומד באמצע ומשמיע קריאות עידוד עמומות (כל הכבוד, לא להישבר, מעולה, תמשיכו, אתם מחזיקים מעמד כבר דקה שלמה, וכו')
בשלב מסוים יתחילו השאלות מה המטרה? למה? מה צריך לעשות? וכו'
המנחה מתעלם מהקולות האלה ורק ממשיך לעודד את הקבוצה.
בשלב מסוים יש להניח מישהוא ישבור את המעגל ויתפרק ואז נשאל אותו למה?

נגיע למסקנה שהיה חסר מטרה מוגדרת. היה חסר דרך, לא הבנו מה צריך לעשות ולשם מה.

נשאל מה מכוון את החיים שלנו? מה נותן לנו את המשמעות לחיים שלנו? מהי הדרך?
תשובה התורה!!!

דיון – מה זו התורה? ומה תפקידה?
תשובות אפשריות: אומרת איך להתנהג, היא עיקר החיים, בלעדיה העולם לא יתקיים וכו'.

העמקת הדיון הגמרא במסכת קידושין דף לב.

" אמר הקב"ה לישראל: בני בראתי יצר הרע ובראתי לו תורה תבלין"

- נשאל אם התורה היא התבלין מה היצר הרע? לכאורה האוכל העיקרי? אם כן התורה היא תפלה ליצר הרע? איך אפשר להבין את זה?
- נשאל לפי זה מה זה יצר? ומה זה יצר הרע?

תשובה: הגדרת יצר במילון:

רצון, דחף, תשוקה, נטייה טבעית (לטוב או לרע).

כלומר יצר הוא כוח חיים שקיים בנו, שמניע אותנו להשיג דבר מסוים. למשל לאדם יש יצר לאכול, לדבר, לישון, לשחק, לשבת שעות על המחשב וכו'.

יצר רע - הוא רצון שמגיע לא בזמן המתאים. למשל רצון לאכול עכשיו שוקולד למרות שהוא בשרי. רצון להיות בקשר עם בת למרות שכרגע אני לא בשל לקשר רציני של נישואים. לישון למרות שיש עכשיו תפילה או לישון בשישי כשסופסוף חזרת מהאולפנה כשהמשפחה מתארגנת לשבת, או לא ללכת לישון למרות שאני יודע שמחר אני אהיה עייף וכו'.
יצר טוב – רצון להוציא את כוחות החיים שלנו בזמנים שלהם, ובגבולות שקבעה לנו התורה. ללכת לישון בזמן, לאכול מתי שצריך ומה שצריך. מי שמשתמש עם הכוחות שלו בצורה הזו הוא מקיים מצווה.

סיכום: בעולם שלנו יש המון כוחות חיים שקיימים גם בנו. אותם כוחות לפעמים סותרים אחד את השני ולכן קשה לנו להכריע ביניהם. התורה היא זו שאמורה לתת את האיזון המתאים שצריך להיות בין כל כוחות החיים. וכמו שבשר ללא תבלין או עם תבלין לא מדויק הוא תפל ולא טעים. כך עולם ללא תורה הוא עולם מלא כוחות חיים ללא הכוונה בניהם.

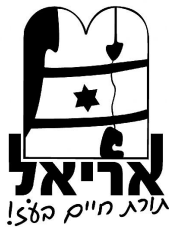
דוגמאות –

מצד אחד אני רוצה לשמור על ארץ ישראל. מצד שני האם אני ארים יד/אפצע/אהרוג את אחי שבא לגרש אותי?
אישה מכובדת מושיטה לי יד ללחיצה. מצד אחד אני לא רוצה לגעת באישה שהיא אינה אשתי או קרובתי- מצד שני אני חושש לפגוע בה?

הייתי באירוע חברתי ומישהו ממש פגע בי והעליב אותי - מצד אחד אני רוצה לשתף חבר שפגעו בי - מצד שני אני חושש שזה יגרור ללשון הרע.

אני רוצה לפתוח חנות כלשהיא ליד חנות אחרת שמוכרת את אותה סחורה בדיוק. מצד אחד אני צריך להביא משכורות לבית – מצד שני אני חושש לפגוע בפרנסה של החבר שלי.

אני רוצה להגן על העם שלי במלחמה ולהכות באויב. מצד שני יתכן שאני אפגע בנשים ובילדים שלא חטאו.

וכך מפרש הרמב"ן על הפסוק הראשון בפרשה שלנו: "קדושים תהיו כי קדוש אני"

"והענין כי התורה הזהירה בעריות ובמאכלים האסורים והתירה אכילת הבשר והיין, אם כן ימצא בעל התאווה מקום להיות שטוף בו... להיות בסובאי יין בזוללי בשר למו, וידבר כרצונו בכל הנבלות,

שלא הזכיר איסור זה בתורה, והנה יהיה נבל ברשות התורה:

לפיכך בא הכתוב, אחרי שפרט האיסורים שאסר אותם לגמרי, וציווה בדבר כללי שנהיה פרושים מן המותרות... יקדש עצמו מן היין במיעוט... ויזכור הרעות הנזכרות ממנו בתורה בנח ובלוט... וגם ישמור פיו ולשונו מהתגאל בריבוי האכילה הגסה ומן הדיבור הנמאס, כענין שהזכיר הכתוב (ישעיה ט' ט"ז) וכל פה דובר נבלה, ויקדש עצמו בזה עד שיגיע לפרישות, כמה שאמרו על רבי חייא שלא שח שיחה בטלה מימיו. באלו ובכיוצא בהן באה המצוה הזאת הכללית. אחרי שפרט כל העבירות שהן אסורות לגמרי... עיקר הכתוב בכיוצא בזה יזהיר, שנהיה נקיים וטהורים ופרושים מהמון בני אדם שהם מלכלכים עצמם במותרות ובכיעורים."

ביתר העמקה - זה המשמעות של המדרש שרשב"ע הסתכל בתורה וברה את העולם - כלומר הגדרת טוב ורע זה לא מה שנראה לנו במוסר האנושי הפשוט שלנו כטוב ורע. אלא מה שהקב"ה אמר לנו בתורה שהוא רע ומה הוא טוב. כי הוא שברא את העולם ואת טבעו של העולם יודע בהכרח מה טוב לאדם ולעולם ומה רע ומזיק לעולם.

"תורת חיים בעוה"

עד עכשיו דנו במהי התורה ומה תפקידה.

עכשיו נברר את האמירה שתנועת אריאל חרטה על דגלה "תורת חיים בעוה"

* שאלה: האם התורה מתאימה לדורנו? יש היום המון גישות שאומרות שהתורה היא ספר של חוכמה עתיקה וקדומה. שמלמדת מוסר ואיך להתנהג וכו' אולם היא לא שייכת לדור שלנו הטכנולוגי והמפותח... ולכן צריך לנסות לשדרג את התורה, להתאים אותה למציאות החיים המשתנים למאה ה-20 וכו' וכו'.

* תשובה: רבותינו למדונו שהתורה אינה נתונה לשינוי ול"התאמות" כיוון שהתורה היא אלוהית. ומי שיצר אותה צפה את כל הדורות (וגם את המהפכה הטכנולוגית) ולכן היא מתאימה לכל הדורות.

לכן כיוון שהתורה היא אמת אנו לא מחפשים דרך לעקוף אותה. אנו לא מחפשים היתרים שיעזרו לנו להתמודד עם הקשיים שלנו. אנו לא מכופפים את התורה אל החיים אלא משתדלים להעלות את מציאות החיים לתורה.

בסדר הבנתי מהי התורה? ובררנו שהיא לא ניתנת לשינוי והיא רלוונטית גם לימנו. אבל...

* מה המשמעות של האמירה "תורת חיים"?

תשובה: כשאנו אומרים שהתורה היא תורת חיים אנו מתכוונים לומר שהתורה נוגעת לכל תחומי החיים. ובכל מציאות אירוע או סיטואציה מסוימת יש לתורה מה להגיד עליה.

וכיוון שכך אנו משתדלים שכל מה שאנו עושים יהיה מתוך תורה.

אנו מיישבים את ארץ ישראל כי כך צונו בתורה (ולא כדי למנוע נפילת טילים על כפר סבא)

אנו מתגייסים לצבא בגלל שזו ההלכה ולכן כשתהיה סתירה בין פקודה של המפקד שלי לתורה אני אכריע לפי התורה.

אנו שומרים על גדר הצניעות בסניפים שלנו. על הפרדה מלאה בין בנים לבנות - כי כך ציוותה עלינו התורה. וכדו'

אנו יוצאים לעבוד ומתעסקים בכל תחומי החיים בשם התורה. בכלכלה, ובמשפטים. במדעי הרוח, ובמדעי החברה. בפסיכולוגיה, ובחינוך. בהיטק במחשבים, ובחקלאות. מתוך אותה אמירה שהתורה היא תורת חיים שנוגעת לכל תחומי החיים.

זה המשמעות של תורת חיים – תורה שעוסקת בכל תחומי החיים הגשמיים והרוחניים.

* ומה המשמעות של "תורת חיים בעוז"

בעוז – יש לפעמים הרגשה שאנו חלשים יותר, חנונים, צולריים, לא קולים ומגניבים. נדמה לנו לפעמים שהתורה קצת מחלישה אותנו, מתישה את כוחנו. וזה לא אנחנו – אנו כדור של גאולה מאמינים שהתורה היא תורה גדולה שנותנת לנו כוח. שמחיה אותנו, שמחזקת אותנו. אנו הסיירת המובחרת של עם ישראל בדור של גאולה. אולי קצת קטנים אך המובחרים והאיכותיים ביותר. אולי קצת כמו עם ישראל בין אומות העולם. קצת קשה לי עם המשפטים הללו, אולי נתן להתמקד יותר במשהו כמו- אמנם מספרית אנו תנועה יותר קטנה, אך עוצמות הרוח היא המייחדת אותנו. אריאל חורטת על דגלה את סמל הקדושה. בעז, בלי פחד.

ולכן הבוגרים שלנו יהיו החיילים והמפקדים הכי טובים בצה"ל או הבנות שירות הכי פעילות, הסטודנטים המצטיינים, יהיו העובדים הכי טובים והכי מוסרים במשק. ילחמו הכי הרבה והכי חזק נגד חולשה של מדינת ישראל ונגד הכוונה לנטוש ולאבד חלקים מארץ ישראל. כי לנו יש אמונה. ויש תורה גדולה שמלמדת ומדריכה אותנו איך להיות אנשים טובים. בעוז ובגבורה.

ב"ה זכינו שאנו מאמינים בכך שה' אמת ותורתו אמת. וזכינו שיש לנו את רבותינו שמדריכים אותנו על פי דרכה של תורה. וכיוון שאנו אנשי אמת ששואפים לחיות לפי האמת. אנו שואפים לגלות ולהפיץ את האמת הזו לכל עם ישראל ועל ידי כך לכל העולם כולו.

בציפיה לבנין אריאל!